

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Quo pacto fieret illa relatio à Principibus. Senatusconsulta quæ inde sequebantur, auctore Principe fieri dicebantur. Origo hujus locutionis, ex Livio. Senatus jus facere poterat, ex Vlpiano, & ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

differre, aut omnino supprimere. Non solum autem jus illud referendi verbo *χειραρχίᾳ* Græci explicare solent, sed etiam alia locutione quæ aliquoties extat apud Dionem, *τηνότα τοις βουλαῖς εἰσφέρειν, id est, sententiam in Senatum inferre.*

I V. Ceterum ita se gerebant Principes in Senatu, ut consulairem potestatem cum novæ auctoritatis incremento exercerent. Consules namque relatione facta rogabant sententias, auspicantes ab eo qui princeps Senatus vel Senator primæ sententiae dicebatur, numerabant Senatum, dividi sententias, si opus esset, jubebant, & decretum pronuntiabant. Imperatores vero post relationem censebant, eo quo vellent ordine, scilicet primo vel ultimo loco, ut colligere licet ex istis Pisonis verbis ad Tiberium: *Quo loco censibus, Caesar? Si primus, habebo quod sequar. Si post omnes, viceror ne imprudens diffidentiam. Quod si viri doctissimi expendissent, non negabent sententiam à Principibus in Senatu dictam. Id quidem locum habuit in Consulibus, qui sententiam non rogabantur, nisi referente Cæsare, ut monuit Tacitus. Sed Princeps vel primus vel post omnes censebat, ita tamen ut formulæ omnino adstrictus non esset, sententiāque Senatus diuiri posset mitigare, ut accidit in cognitione Pionis de Germanici nece accusati. Quando autem primo loco censebat, ejus sententia maximi momenti habebatur, qua à Tertulliano dicta est prærogativa suffragij.*

V. Relatio illa cum prærogativa suffragij, frequentissimè per orationem siebat; quam per Quæstores suos, qui Candidati dicti, Principes in Senatu ex scripto recitabant; ut notum est è Tacito, Symmacho, & aliis. Senatus consulta quæ orationes illas sequabantur, auctore Princeps dicebantur fieri. Quod, præter varios Taciti locos, egregie probatur ex Vlpiano, qui ait, de Antonino Aug. loquens: *Oratione in Senatu habita, auctor fuit Senatus censendi ut aliquid laxaret ex juris rigore, circa donationes inter virum & uxorem. Locutio illa tracta est ex usu veteris Reip. quo inductum, teste Livio, ut priusquam populus suffragia iniret, in incertum comitiorum eventum patres auctores fierent. Cū autem Senatus de rebus omnibus vice populi consuli coepisset, Principes Senatus consulorum auctores fieri voluerunt. Quod eam vim in se habebat, ut oratio Principis in Senatu recitata, seu mavis, relatio cum prærogativa suffragij, non solum cum unaquaque gravissimorum Senatorum sententia comparanda esset, sed etiam decisionis auctoritatem indueret, si consensus Senatus accederet. Inde fit ut frequenter in jure ali-*

quid oratione Principis constitutum dicatur, quod alibi Senatus consulto tribuitur ad orationem illam facto. Scilicet oratio continet in se auctoritatem quandam non solum censendi, sed etiam definendi; dummodo consensu & suffragiis Senatus juvetur: quemadmodum etiam vice versa Decreto Senatus res propositæ summa auctoritate definitur. Ea vigebat in Senatu auctoritas, tempore Vlpiani, qui testatur non ambigendum quin Senatus jus facere possit. Gratianus quoque Imperator scripsit anno CCCCLXXXIV, Senatus consultum perpetuam per se obtinere firmitatem. Theodosius autem, permista Principis & Senatus potestate, prescripsit leges generales à proceribus Palatij & à Senatu tractandas: *Vt universorum consensus nomine serenitatis auctoritate firmetur, inquit ille. Tandem summa Principis potestas Senatus auctoritatem absorbit sub Iustiniano. Vnde non insulæ Leo Philosophus Novella sua constitutione legem Digestorum abrogavit, quæ condendi juris facultatem Senatui tribuebat. Quæ vero de Senatus auctoritate dicta sunt, non adimebant Principibus auctoritatem edendarum constitutionum vel negotiorum terminandorum sine ullo consultu Senatus, cùm populus in eos suam potestatem contulisset; sed docent Senatum, quando consulebatur, summo jure usum in decernendo.*

V I. Observandum vero est relationem Principis longè differre à relationibus quæ fiebant ad Principem. Haec namque à magistris mittebantur ad Imperatorem, ut res dubias arbitrio suo temperaret: quæ locum quoque habent in Episcopis provincialibus, qui Romanam sedem consulunt; de quibus actum est libro primo. Relatio vero Principis habetur in Senatu, ut auctore Princeps dñe proposita decernatur.

C A P V T VIII.

Synopsis.

I. *Agredienda est disceptatio pontificia potestatis in Concilio Chalcedonensi. Agendum tamen prius de auctoritate qua Summus Pontifex usus est ante Concilij congregationem. Legati Leonis I. Constantinopolim missi, ut epistolam ejus ad Flavianum proponerent subscribendam Anatolio C.P. & ceteris Orientis Episcopis. Subscriptis Anatoliis. Quid post hoc egerit Leo, ostenditur ex ejus epistola ad Anatolium. Quid de iis pronuntiarunt qui superiore locum in synodo Ephesina sibi vindicaverant. Quanta fuerit ejus auctoritas, & quid efficerit.*

II. Hæresis emergens, primùm in provincia damnabatur in qua nata erat; sed pàna extra provinciam non egrediebatur. Leo hæresim in Oriente natam dam-

L. 9. ff. de legib.
l. un. C. de Sena-
tute.

L. 8. C. de legib.
L. ult. C. cod.

Nov. Leonis 78.